

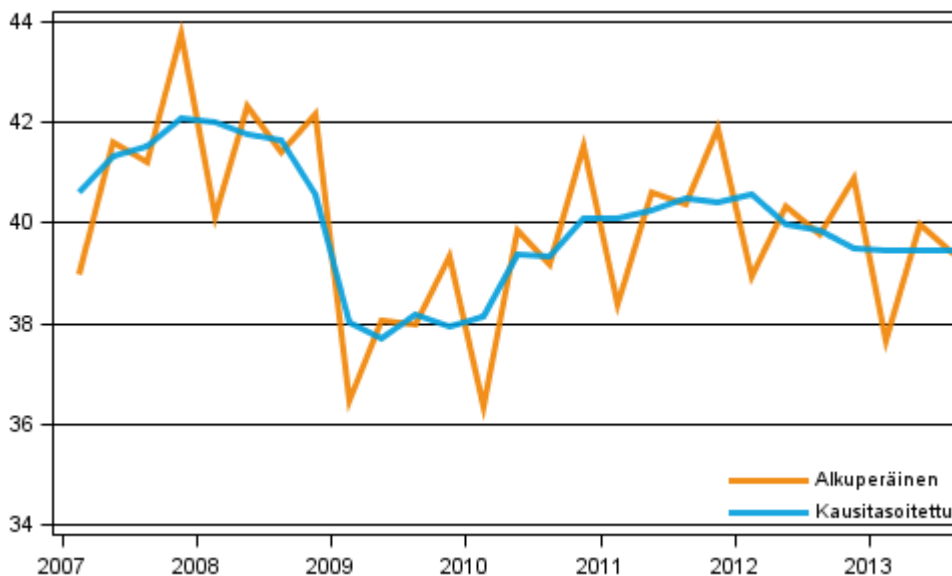
Neljännesvuositilinpito

2013, 3. vuosineljännes

Bruttokansantuote pysyi edellisen vuosineljänneksen tasolla

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi pysyi heinä-syyskuussa edellisen vuosineljänneksen tasolla. Vuoden 2012 kolmanteen neljännekseen verrattuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote pieneni 1,0 prosenttia.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2000 hintoihin
(mrd. euroa)

Vuoden 2013 toisen neljänneksen bruttokansantuotteen muutos tarkentui 0,1 prosenttiin edellisestä neljänneksestä (oli 0,2 %) ja -1,3 prosenttiin vuodentakaisesta (oli -1,2 %).

Viennin volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 1,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,4 prosenttia vuodentakaisesta. Tuonti kasvoi 5,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,0 prosenttia vuodentakaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta pieneni 0,7 prosenttia vuodentakaisesta. Investoinnit vähenivät 2,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,7 prosenttia vuodentakaisesta.

Volyymi tarkoittaa tietoa, josta hintojen muutosten vaikutukset on poistettu. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuodentakaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta ja muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitettusta aikasarjasta.

Sisällys

1. Suomen kansantalouden kokonaisarvonlisäys edelleen alemmalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin.....	4
1.1. Tuotanto.....	4
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	6
1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	7
1.4. Käytettävissä olleet tiedot.....	8

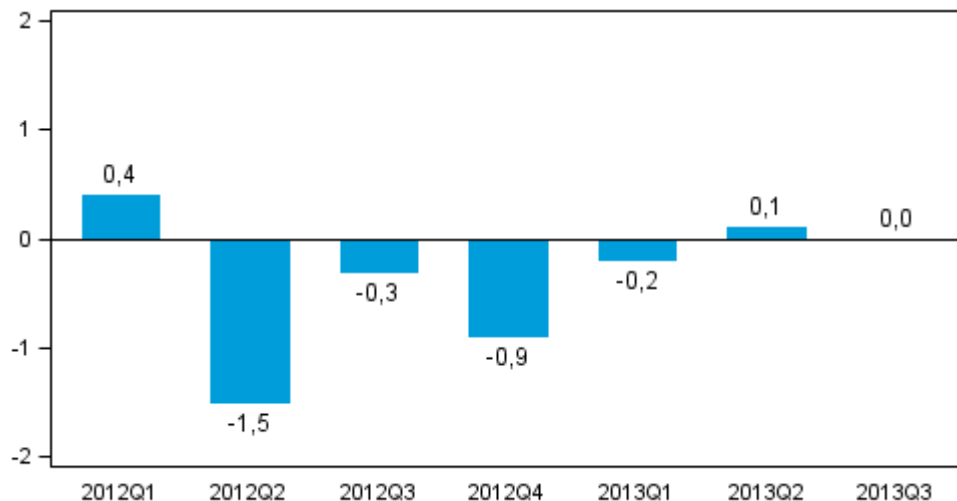
Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	4
Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N3 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	5
Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N3 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	5
Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N3 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	6
Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N3 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	7
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	10

1. Suomen kansantalouden kokonaisarvonlisäys edelleen alemmalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin

Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyymi pysyi heinä-syyskuussa edellisen neljänneksen tasolla. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote oli 1,0 prosenttia alemmalla tasolla kuin vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjatun bruttokansantuotteen arvo oli 0,5 prosenttia suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

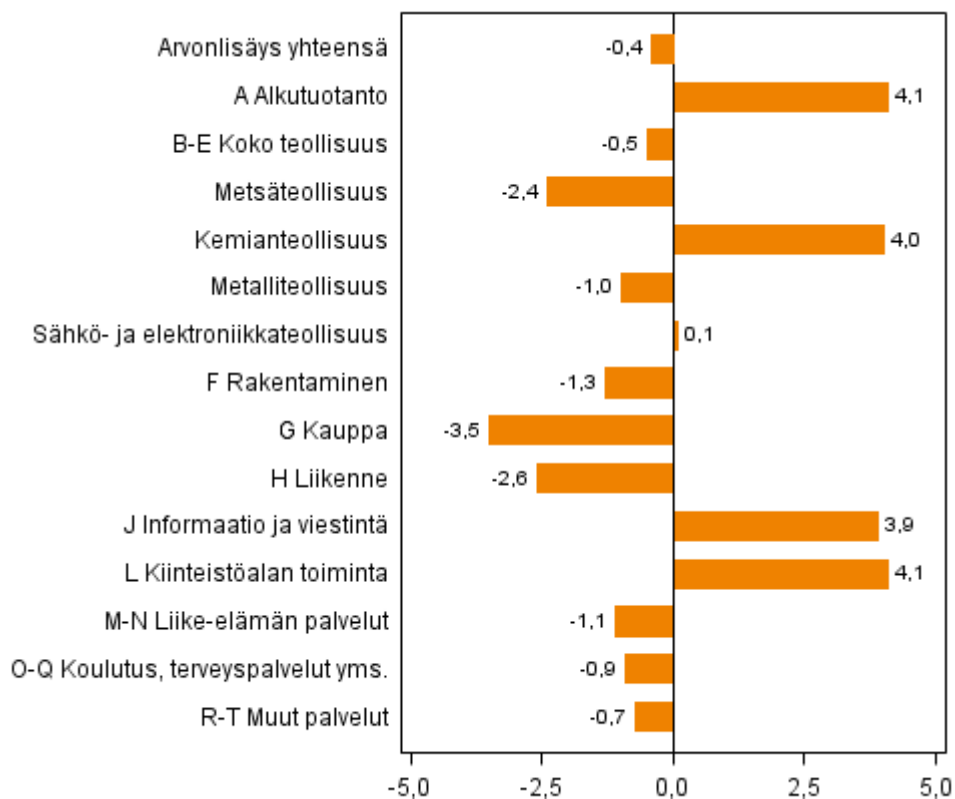
Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyymi ei kasvanut edellisestä neljänneksestä vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä. Myös toisen vuosineljänneksen muutos tarkentui 0,1 prosenttiin edelliseen neljännekseen verrattuna. Kahden viimeisen vuosineljänneksen muutos on siis ollut hyvin lähellä nollaa. Näitä edeltävien neljän neljänneksen muutokset olivat miinusmerkkisiä.

Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote EU28-alueella kasvoi 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä vuoden kolmannella neljänneksellä.

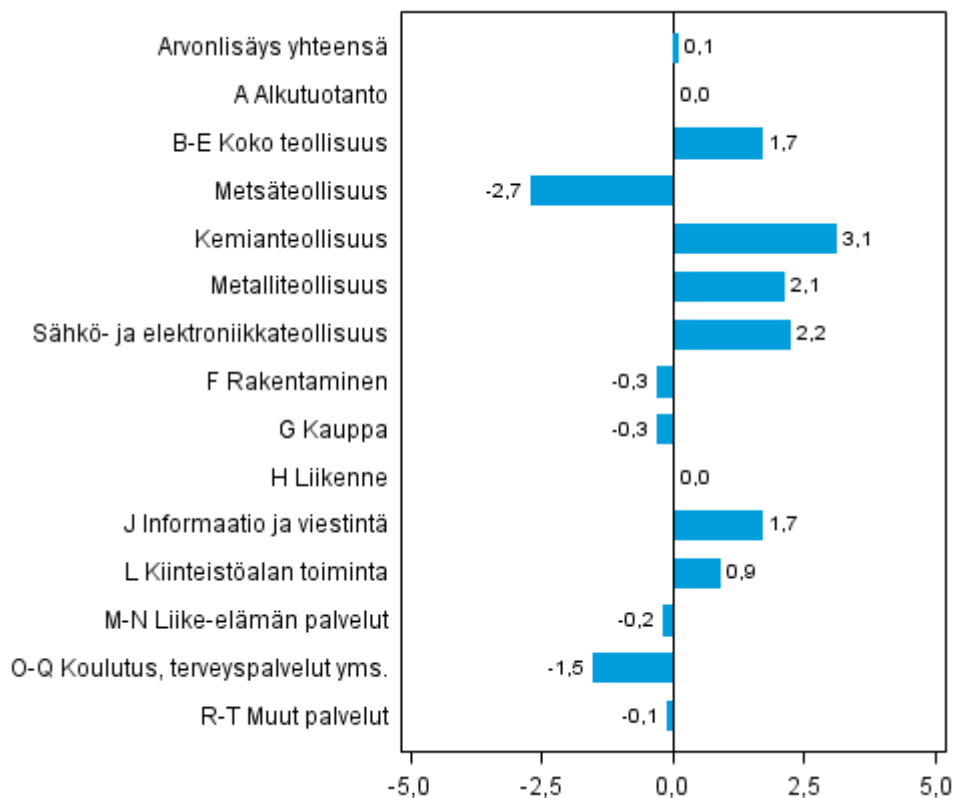
1.1. Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyymi kasvoi 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta pieneni 0,4 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N3 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N3 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyymi oli kolmannella neljänneksellä samalla tasolla kuin edellisellä neljänneksellä ja 4,1 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Teollisuuden tuotanto kasvoi heinä-syyskuussa. Toimialojen B-E arvonlisäys oli 1,7 prosenttia suurempi kuin edellisellä neljänneksellä mutta 0,5 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Tehdasteollisuuden C toimialojen tuotanto kasvoi edellisestä neljänneksestä 1,5 prosenttia. Tehdasteollisuus oli kuitenkin edelleen 0,6 prosenttia alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Rakentamisen tuotanto pieneni heinä-syyskuussa 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,3 prosenttia vuodentakaisesta.

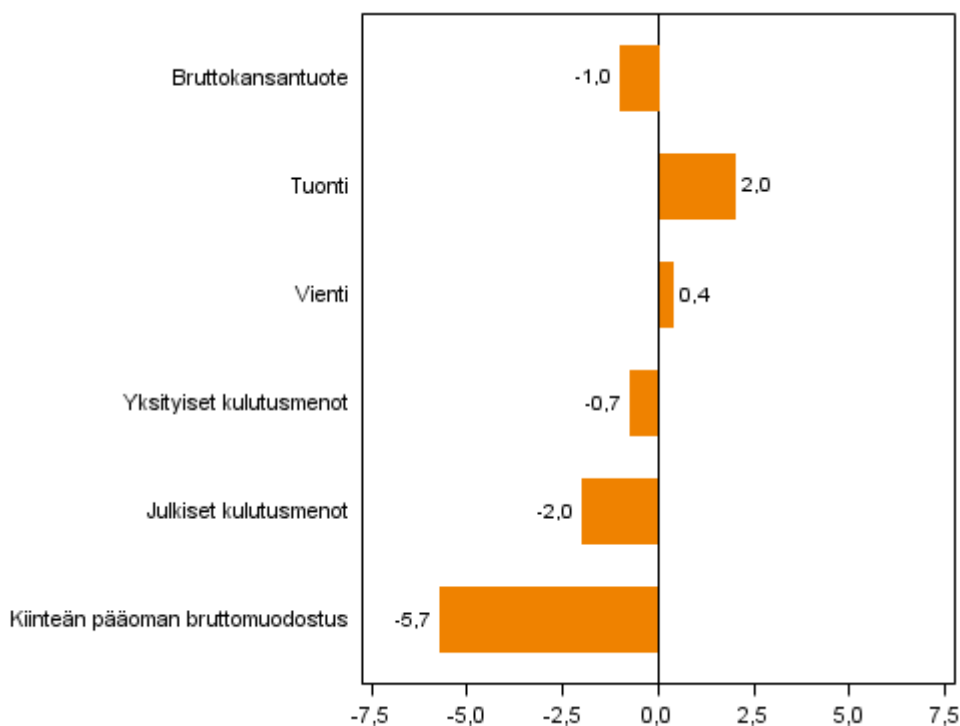
Palvelutoimialojen arvonlisäys pysyi edellisen neljänneksen tasolla, mutta pieneni 0,7 prosenttia vuodentakaisesta. Edelliseen neljännekseen verrattuna yksityisten palveluiden arvonlisäys kasvoi 0,7 prosenttia, mutta julkisten palveluiden arvonlisäys pieneni 1,7 prosenttia.

Kaupan arvonlisäys oli 0,3 prosenttia pienempi kuin edellisellä ja 3,5 prosenttia alemmalla tasolla kuin vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä.

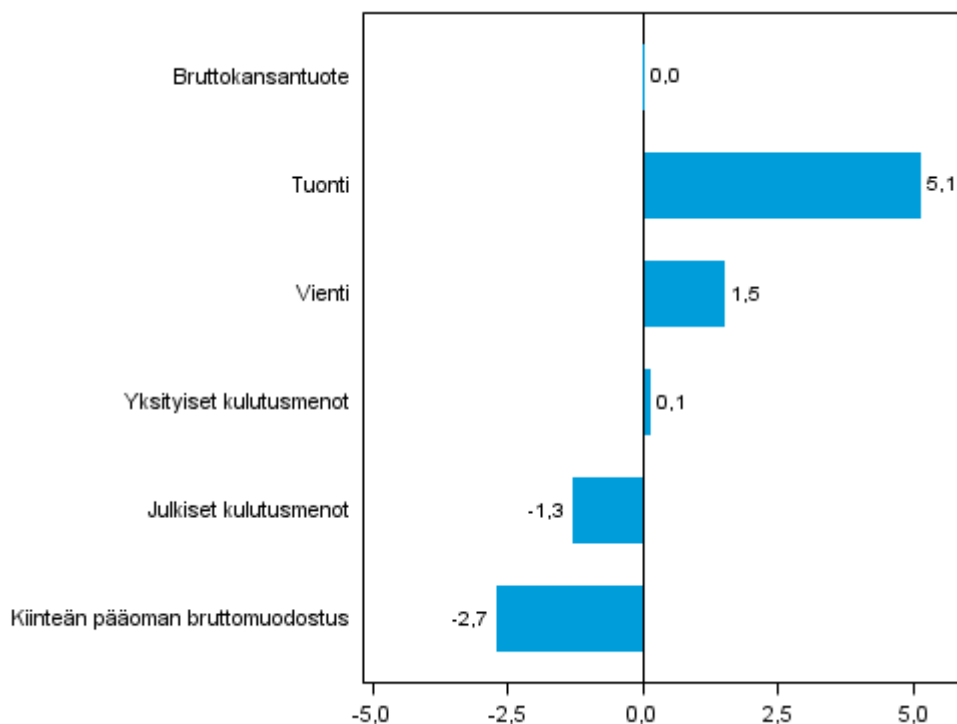
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 0,1 prosenttia vuodentakaisesta. Vienti lisäsi mutta kulutuksen ja etenkin investointien supistuminen vähensivät kansantalouden kysyntää.

Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N3 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N3 edellisestä neljänneksestä (kaunitasoitettuna, prosenttia)

Viennin volyyymi kasvoi edelliseen vuosineljännekseen verrattuna 1,5 prosenttia. Vuodentakaiseen verrattuna viennin volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,4 prosenttia. Tavaroiden vienti väheni 2,6 prosenttia mutta palveluiden vienti kasvoi 8,7 prosenttia vuodentakaiseen verrattaessa.

Tuonti kasvoi 5,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,0 prosenttia vuodentakaisesta. Tavaroiden tuonti kasvoi 3,5 prosenttia mutta palveluiden tuonti väheni 1,9 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Yksityisen kulutuksen volyyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta väheni 0,7 prosenttia vuodentakaisesta. Julkiset kulutusmenot pienenevät 1,3 prosenttia edelliseen ja 2,0 prosenttia vuodentakaiseen vastaavaan neljännekseen verrattuna.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus väheni 2,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,7 prosenttia vuodentakaisesta. Rakennusinvestoinnit vähentyivät 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,1 prosenttia vuodentakaisesta. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyyymi pieneni peräti 9,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 15,1 prosenttia vuodentakaisesta.

1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä pieneni kolmannella vuosineljänneksellä 1,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työllisiä oli 1,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä väheni 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,9 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Työttömyysaste oli heinä-syyskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 7,1 prosenttia eli yhtä korkea kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,7 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut kasvoivat 0,3 prosenttia edelliseen neljännekseen ja 1,4 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, kasvoi edellisestä neljänneksestä käyvin hinnoin 1,2 prosenttia mutta oli 0,4 prosenttia vuodentakaista alemmalla tasolla. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 1,3 prosenttia korkeampi kuin vuosi sitten.

1.4. Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 27.11.2013 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä.

Vuositason tiedot 1990-2012 vastaavat 11.7.2013 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua. Vuoden 2013 neljättä neljänneistä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 3.3.2014, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan. Pikaennakko bruttokansantuotteen kehityksestä loka-joulukuussa julkaistaan [Tuotannon suhdannekuvaajan](#) yhteydessä 14.2.2014.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman koko aikasarjan osalta jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavan 2-3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/men.html>

Neljännesvuositilinpidon taulukkopaketti on saatavilla ilmaiseksi: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tup.html>

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2012Q3	-0,1	-0,3	-0,3	-0,2
	2012Q4	-0,5	-0,8	-0,9	-0,4
	2013Q1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1
	2013Q2	0,2	0,2	0,1	-0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2012Q3	-1,2	-1,5	-1,5	-0,3
	2012Q4	-1,5	-2,4	-2,4	-0,9
	2013Q1	-2,1	-2,8	-2,8	-0,7
	2013Q2	-1,2	-1,2	-1,3	-0,1

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2012Q3	2,4	-0,2	-0,2	-2,6
	2012Q4	-4,4	-1,8	-1,8	2,6
	2013Q1	0,9	0,2	2,2	1,3
	2013Q2	-0,1	-0,1	-1,0	-0,9
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2012Q3	-1,8	-1,5	-1,5	0,3
	2012Q4	-2,9	-1,8	-1,8	1,1
	2013Q1	-4,0	-3,3	-1,2	2,8
	2013Q2	-2,3	-2,3	-1,3	1,0

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2012Q3	-3,7	-2,8	-3,2	0,5
	2012Q4	1,5	0,6	0,9	-0,6
	2013Q1	-3,0	-5,3	-2,6	0,4
	2013Q2	0,3	0,3	-1,2	-1,5
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2012Q3	-4,1	-2,9	-2,9	1,2
	2012Q4	-6,5	-4,6	-4,6	1,9
	2013Q1	-7,9	-10,8	-7,9	0,0
	2013Q2	-7,2	-7,2	-6,1	1,1

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2010Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,4	-0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,5	-0,2

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot. (ts. viitevuoden hintaiset tiedot).

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettuna rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatulot.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitaso sarjoiksi. Viitevuoden hintaiset aikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettuja (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin, laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi, neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tai vuositason muutos yhdellä neljänneksellä/vuodella tarkentaa yleensä myös sitä edeltävien neljännten tietoja.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka näkyy revisiotaulukoista:

<http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tau.html>.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 65 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Neljännessä tilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännessä vuosittain julkittu tilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen tilinpidon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Samu Hakala 09 1734 3756

Pasi Koikkalainen 09 1734 3332

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2013, 3. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)*